

Daniël Claas

Elim Home: een warm thuis in Zuid-Afrika

Veilig haven voor kinderen en jongvolwassenen met een beperking

Het woord 'verwondering' is op z'n plek zodra we met onze huurauto de drukte van Cape Town (Kaapstad) achter ons laten. Waarom? Omdat adembenemend gebied met hoge bergen, die haast Zwitsers aandoen, ons uitzicht is en blijft tijdens de 200 kilometer lange rit. Zodra we Elim binnenrijden is het opnieuw tijd voor stille verbazing. Hier lijkt het alsof de tijd heeft stilgestaan. We zijn onderweg naar Elim Home, een huis voor kinderen en jongeren met een meervoudige handicap.

Vogelstruykraal

Stapvoets rijdend door het stille dorpje zien we oude huisjes in klassieke bouwstijl, bijna allemaal in kenmerkend 'Hernhutter wit'. We spotten boerderij Vogelstruyskraal, nog steeds in originele staat. Het is de plek waar het destijds allemaal begon. Met de aankoop van deze boerderij vestigde Hernhutter zendeling Hans Pieter Hallbeck in 1824 de missiepost die hij Elim noemde, direct afgeleid van Exodus 15:27. Ondertussen

zien we geen mens op straat. Het is bijna niet voor te stellen dat juist hier, op deze afgelegen locatie, een belangrijk huis is voor kinderen met een verstandelijke of lichamelijke beperking.

Monument

Het ruim 1.400 inwoners tellende historische, maar sterk verarmde dorpje Elim, is tegenwoordig een van de bekendste missiedorpen in Zuid-Afrika. Voor de bibliotheek staat het enige monument in het land ter herdenking van de bevrijding van de slaven in 1834 in Zuid-Afrika. Het weerspiegelt het feit dat veel bevrijde slaven een toevluchtsoord vonden bij missieposten zoals Elim.

Elim Home

Wat verderop komen we bij onze eindbestemming: het enorme terrein van Elim Home. Opggericht in 1963 door de Broedergemeente van Zuid-Afrika. Er wonen 50 kinderen van 5 tot 39 jaar met verstandelijke en meestal ook fysieke beperkingen. 40 medewerkers bieden 24-uurszorg, fysiotherapie en stimuleren zelfredzaamheid (zelf eten, aankleden etc.). Dependances voor dagopvang in Bredasdorp en in Gansbaai (24 kinderen) en thuisbegeleiding voor kinderen in de regio verbreden de reikwijdte van Elim Home. Het huis is een van de weinige plekken in de West-Kaap waar er 24/7 zorgvoorzieningen beschikbaar zijn voor de jonge bewoners. Wat ver-

derop op het terrein van Elim Home staan enorme tunnelkassen waar professioneel tomaten worden verbouwd.

Lesinda Cunningham

We worden rondgeleid door Lesinda Cunningham, de betrokken directeur die zich met haar vele medewerkers al jarenlang inzet voor de bewoners van Elim Home. "We hebben letterlijk en figuurlijk een unieke positie", vertelt ze. "Elim Home is het enige opvanghuis in deze regio dat 24 uur per dag, 7 dagen per week zorg op maat biedt aan kinderen en jongeren met een zware beperking. Met zorg op maat bedoel ik in dit geval noodzakelijke medische zorg, maar ook ondersteunende therapieën zoals fysiotherapie of muziektherapie. Daarnaast zijn er diverse creatieve dagbestedingsactiviteiten. We willen echt dat de bewoners dit als hun thuis zien. Lach van oor tot oor

Lesinda leidt ons verder door het huis, waarbij we worden uitgenodigd om volop contact te maken met de jonge mensen die er wonen. Dit leidt tot vertederende en ook indrukwekkende ontmoetingen. Zo ontmoeten we een jongen van een jaar of 15, 16 met een meervoudige handicap, liggend in bed. Communicatie via taal is niet goed mogelijk. Hij slaakt wat kreten als hij ons ziet. "Hij is blij dat jullie er zijn", zegt Lesinda. Als we aan z'n bed staan, kijkt de jongen ons aan met op z'n gezicht een grote lach van oor tot oor. Een blik die raakt en ontroert. Nee, het is geen contact via taal, maar wel degelijk contact, op basis van gevoel, nabijheid en wederkerigheid.

Drijfveer

Het in contact zijn en blijven met de bewoners helpt Lesinda om haar werk te kunnen blijven doen. Maar er is meer dan dat. "De omstandigheden zijn zwaar. Soms word je overvallen door een gevoel van moedeloosheid, van uit-zichtloosheid. Ik probeer me dan vast te

houden aan het geloof. Zonder het geloof gaat het niet. Je moet je voorstellen dat de Hernhutter zendelingen dat destijds ook beseften, toen ze aan het begin van de 20e eeuw Elim stichtten. En ook de Hernhutters die 140 jaar later Elim Home oprichtten. Zij waren ervan overtuigd dat het geloof in God de Heer hen zou sterken en bemoedigen. Dat Hij er altijd bij zou zijn om het werk te kunnen volhouden. Het helpt mij en sterkt mij in moeilijke tijden om daar even bij stil te staan. Zonder geloof wordt het niets."

Blik naar buiten

Die drijfveer van Lesinda wordt ook buiten de muren van Elim Home duidelijk. Samen met haar man Godfrey geeft ze in het dorp Elim en in omliggende dorpen, met regelmaat presentaties over het werk van Elim Home. Het echtpaar brengt met vele praktische voorbeelden overtuigend naar voren dat ze beslist uitdagingen ervaren, maar daar tegelijkertijd niet aan bezwijken. Soms vragen toehoorders dan naar hun inspiratie: bij zoveel uitdaging moet er toch wel een kracht aanwezig zijn. Lesinda brengt dan het volgende voorbeeld naar voren: naar het personeel toe benadrukt ze steeds dat zij er niet naar streeft dat het personeel blij met haar is, maar dat God blij met haar is. En ook: de kinderen komen eerst, dan het personeel, dan zijzelf.

Indirecte inspiratie

Een scherpe luisteraar zou het na afloop van zo'n presentatie van Lesinda en Godfrey Cunningham kunnen opvallend dat het echtpaar wel volop deelt in inspiratie, maar op een soort 'indirecte manier'. Verwacht dus niet direct krachtige gebeden of verhalen over de wonderen van de Heer. Tegelijkertijd past deze manier heel goed bij de Hernhutter geloofsbeleving, waar ruimte moet blijven voor iets dat voor mensen ongrijpbaar is. Het is een soort bescheidenheid die in de Hernhutter traditie is ingebakken.

Tomaten

Het team van Lesinda biedt fantastische zorg op maat voor de bewoners. En op haar beurt zorgt Lesinda goed voor haar team. Het mag duidelijk zijn dat daarmee ook de nodige kosten gemoeid zijn. Denk alleen al aan de zorgkosten, de personeelskosten en de onderhoudskosten van het huis. Jaren geleden begon Elim Home daarom ook met nadenken over een eigen 'verdienmodel', om zo ook meer zelfvoorzienend te worden. Al enkele jaren is Elim Home bezig commercieel tomaten te kweken, om daarmee een deel van de exploitatie van het Kinderhuis te kunnen bekostigen.

Die tomaten worden in het Kinderhuis gegeten en lokaal en regionaal verkocht in supermarkten. Ook wil men jam gaan maken en zo de winst nog vergroten. Op het terrein van Elim Home staan negen tunnelkassen waar de tomaten worden verbouwd. Daarvan moet het plastic vervangen worden, en ook een gedeelte van het irrigatiesysteem. Daarnaast zijn er meststoffen nodig en nieuw zaai-goed. Elk jaar wordt de winst groter, maar dit jaar is groot onderhoud nodig en dat is kostbaar. Door de gevolgen van COVID-19 staan de financiën sinds 2020 onder druk en daarom roept Elim Home de hulp van het ZZg in. Het ZZg stelt een bijdrage van € 10.000 ter beschikking. Het merendeel van de kosten (€ 12.000) betaalt Elim Home zelf uit eerder opgebouwde tomatenreserves.

Kijk verder, lees meer, doe mee

Er is al veel geïnvesteerd in het tomatenproject van Elim Home. Een duwtje in de rug nu kan het project robuuster maken en de winst van de tomaten helpt de exploitatie van het Kinderhuis te bekostigen. Belangrijk, want een zorginstelling als Elim Home kost altijd veel geld. Ook zorgt het tomatenproject voor vijf banen in deze streek waar weinig werk is; en dat is mooi meegenomen. Doet u daaraan mee? Maak uw gift over via de QR-code of via www.zzg.nl/elimhome. U vindt daar ook een videoreportage over Elim Home. De moeite van het kijken waard!

